

Památce válečných veteránů

Text: Pavel LANG, Šárka SÁDKOVÁ
a Zdeněk HOFFMANN
Foto: Pavel LANG a Jan KOUBA

Každého jedenáctého dne jedenáctého měsíce v roce probíhají po celé České republice vzpomínkové pietní akty u příležitosti světového Dne válečných veteránů, kdy veřejně vzdáváme hold lidem, pro něž služba vlasti byla a stále zůstává nejvyšší hodnotou a životním krédem.

Den válečných veteránů se ve světě slaví již devadesát let. Důvodem je ukončení první světové války, která

si vyžádala na straně Dohody pět milionů čtyři sta tisíc životů a na straně Centrálních mocností více než čtyři miliony padlých. Tehdy, 11. listopadu 1918, v 11.01 hodin podepsal maršál Foch v železničním vagonu v Compiègne na řece Marne příměří s poraženým Německem císaře Viléma. Toto datum se následně stalo, na paměť obětem války, v demokratických zemích Evropy, ve Spojených státech a Kanadě Dnem veteránů. V České republice je tento významný den připomínán od roku 2001.

Neodmyslitelným symbolem těchto oslav je květ vlčího máku. Proč? Prvopočátky najdeme v básni „In Flanders Fields“ od kanadského vojenského lékaře Johna McCrae, který ji napsal v květnu 1915, když se v belgických lprách účastnil jedné z bitev. Ačkoliv byl armádním chirurgem, na útrapy a bolest raněných vojáků si nemohl

vyzknout a svoje pocity mírnil psaním básní. Jedna z nich se dostala do rukou Američanky Moyny Michael a inspirovala ji k myšlence učinit z květu vlčího máku poetický symbol obětí celosvětového válečného konfliktu.

Vzpomínková setkání ke Dni válečných veteránů proběhla na mnoha památných místech České republiky. Pietní akty za účasti nejvyšších představitelů resortu Ministerstva obrany ČR se uskutečnily v Praze.

SETKÁNÍ S VÁLEČNÝMI VETERÁNY

Je devět hodin a první kroky náčelníka Generálního štábu Armády České republiky generálporučíka Vlastimila Picka vedou do třetího poschodí pavilonu B2 v ÚVN Praha. Tam se nachází oddělení sociální péče, jehož klienti už

Uplynulo devadesát let, kdy ve francouzském Compiègne zaznělo 111 dělostřeleckých salv, které znamenaly konec 1. světové války

Náčelník Generálního štábu AČR genpor. Vlastimil Pícek při návštěvě seniorů v pražském Domově péče o válečné veterány.

vzácnou návštěvu netrpělivě očekávají. V doprovodu ředitele nemocnice plukovníka Štefana Brunclíka se generál Pícek se seniory pozdraví a každému z nich předá dárek. Poté se ujímá slova vrchní sestra Milena Karasová, aby náčelníkovi Generálního štábu „obyvatele“ oddělení představila. „V současné době je zde umístěno jednadvačacet osob, z nichž je třináct válečných veteránů. Jejich zdravotní stav je sice stabilizovaný, ale schopnost postarat se o sebe je omezena a potřebují pomoc druhé osoby,“ informuje M. Karasová.

Diskuse s NGŠ AČR se rozbíhá pomalu. Na veteránech je znát nervozita a částečně i ostych. Bariéru „prolamuje“ paní Libuše Sanitráková, která bojovala v řadách československé zahraniční armády za 2. světové války, když si postěžuje, jak těžce se jí chodí. Ostatní se rázem přidávají a zajímají se o současné dění v armádě. Po dvaceti minutách neformální beseda končí. Generál Pícek všem popřeje pevné zdraví a odchází do přízemí navštívit tamní Domov péče o válečné veterány. Tady jej ve společenské místnosti vítá šestice vojenských vyloužilců, kteří zde trvale žijí. Společně zavzpomínají na osobní zážitky z minulosti a na válečné útrapy veteránů. Náčelník GŠ AČR se zajímá o podmínky jejich života na specializovaném lůžkovém oddělení ÚVN Praha. „I přes váš pokročilý věk jste v docela

dobré kondici a to je moc dobře. Věřím, že se tady příští rok opět setkáme,“ říká při rozloučení s válečnými veterány generálporučík Pícek.

PIETNÍ AKT V ĎÁBLICÍCH

Jako první v celé řadě pietních aktů pořádaných v rámci oslav Dne válečných veteránů probíhá, rovněž od devíti hodin, pod názvem „Příměří 1918“ slavnostní shromáždění na hřbitově v Praze 8-Ďáblicích.

Toto vzpomínkové setkání se stalo již každoroční tradicí. Letos se ho za Ministerstvo obrany ČR účastní náměstek ministryně obrany František Padělek a zástupce náčelníka Generálního

štábu-inspektor AČR brigádní generál Čestmír Tesařík. Mezi přítomnými jsou také vedoucí Úřadu vlády Jan Novák, velvyslanec USA v Praze Richard Graber, představitelé zastupitelských úřadů Francie a Itálie a reprezentanti veteránských sdružení. Všichni uctívají památku obětí první světové války položením smutečních věnců k pomníku. Slavnostní obřad je ukončen minutou ticha.

VZPOMÍNKA NA PADLÉ OBOU VÁLEK

Signálem trubače „Pozor“ začíná přesně v jedenáct hodin v Praze 6 na Vítězném náměstí u Památníku československým zahraničním vojákům padlým na bojištích II. světové války další pietní akt. Moderátor vítá místopředsedu Senátu Parlamentu České republiky Petra Pitharta, předsedu Poslanecké sněmovny PČR Miloslava Vlčka, starostu městské části Praha 6 Tomáše Chalupu, ministryni obrany ČR Vlastu Parkanovou, náčelníka Generálního štábu AČR generálporučíka Vlastimila Pícka a zástupce veteránských organizací. Pak krátce připomene historii Dne veteránů.

„Čestná stráž, pozor!“ velí důstojník. Zaznívají tóny smutečního pochodu a jednotlivé delegace pokládají věnce k památníku. Následuje minuta ticha za všechny padlé na bojištích obou světových válek. Trubač troubí „Večerku“. Vzpomínkové setkání v pražských Dejvicích je zakončeno státní hymnou České republiky. „Každá smrt je strašně

